

Katoliški GLAS

UREDNIŠTVO IN UPRAVA:

Gorizia, Riva Piazzutta, 18 - tel. 3177

PODUREDNIŠTVO:

Trieste, Vicolo d. Rose, 7 - tel. 37603

Polletna naročnina L. 1.250

Letna naročnina L. 2.500

Letna inozemstvo L. 3.500

Poštno čekovni račun: štev. 24/12410

Leto XIX. - Štev. 20 (950)

Gorica - četrtek, 18. maja 1967 - Trst

Posamezna številka L. 50

Postopno uveljavljanje koncilskih odlokov

Cim je končal drugi vatikanski vesoljni cerkveni zbor s svojim delom, je po vsem svetu prišlo s strani cerkvenih oblasti do plemenitega napora, da seznanijo s koncilskimi nauki vse božje ljudstvo. V številnih deželah, tudi v Sloveniji, so pričeli s prevajanjem koncilskih listin ter organiziranjem tečajev, sestankov in kongresov, ki so bili posvečeni študiju in razlagi koncilskih misli.

V Rimu je prišlo do dveh posebej važnih dogodkov. Z »motu proprio« dne 25. januarja 1966 je papež ustanovil v baziliki Marije Snežne pridigarški tečaj za znanstvenike, kulturnike, pravnike, samostojne poklice in vse, ki imajo odgovornost v javnosti. Drugi važni dogodek je bil mednarodni teološki kongres za koncilsko teologijo, na katerem so odlični teologi razlagali in komentirali koncilске listine.

Z motu proprio »Finis Concilio« dne 11. januarja 1966 je papež ustanovil glavno in pet drugih pokoncilskih komisij za pravno predpisov o izvajanju koncilskih listin. Prav tako je potrdil Tajništvo za zedinjenje kristjanov in ustanovil z istim »motu proprio« tudi dve novi tajništvi za nekristjane in za nevernike.

Z motu proprio »De episcoporum munere« dne 15. junija 1966 je papež dopolnil predpise odloka Christus Dominus glede oblasti škofov, da odveže svoje vernike v posebnih primerih od splošnih predpisov Cerkve; papež si je pridržal 20 primerov, ki jih rešuje sam. Velik korak naprej na poti izvajanja koncilskega nauka je bila objava motu propria »Ecclesiae sanctae« z dne 12. avgusta 1966, s katerim je papež dal praktične smernice za izvajanje štirih koncilskih listin o pastoralnih dolžnostih škofov, o poslanstvu duhovnikov in njih življenju; o primerni obnovi redovnega življenja in o misijonski delavnosti Cerkve. Omenjeni motu proprio je stopil v veljavo 11. oktobra 1966. Smernice v njem so bile izdelane v glavni pokoncilski komisiji in so služile kot poskus.

Glede pastoralne škofovske službe in duhovniškega poslanstva naj navedemo samo nekaj glavnih točk. Potrebna je boljša porazdelitev duhovnikov in večje zanimanje za bolj revne škofije tako v duhovnem kot v materialnem oziru, potrebna je uspešna vzporeditev vseh sil in enotnost škofijskih smernic; priporočila se ustanova škofijskega vikarja v pomoč pomožnemu škofu; na novo naj se organizirajo škofije in župnije; sodelovanje redovnikov s svetnimi duhovniki naj se poveča; večja svoboda škofov v pogledu dajanja dovoljenj in cerkvenih služb; preključje se privilegiji in pravice, vezani na določeno ime; priporočila se, naj se odpovedo službi vsi, ko dosežejo 75 let starosti, kar so storili številni škofje, župniki in nekateri člani rimske kurije.

Glede obnove organizacije in ustanov za pastoralno življenje Cerkve omenjamo dva pomembna vzgleda: reorganizacijo rimske škofije, ki jo je papež z motu proprio »Romae urbis« razdelil na pet delov in vsakega teh zaupal raznemu škofu. Drugi dogodek je bil reorganizacija italijanske škofovske konference. Vsi italijanski škofje so sedaj končno povezani v eni sami ustanovi. V pogledu novega življenja omenjamo napor uresničiti revizijo ustav in pravil raznih redovnih kongregacij in ustanov ter ustanovitve zveze vrhovnih predstojnikov in predstojnic. Svoja pravila so že prilagodili koncilskim smernicam in koncilski obnovi benediktinci, benediktinke, salezijanci in jezuiti.

Roman Rus, Rim

Končana dela na lateranski palači

Lateranska palača v Rimu je končno obnovljena. Do obnove je prišlo na željo pokojnega papeža Janeza XXIII., ki je hotel, naj bo središče rimske škofije v Lateranu. Stavba je moderno urejena in la dostojen sedež rimskega vikariata, kakor se običajno imenuje rimska škofija.

Zmagoslavje vere v Fatimi

»Svet ne sme obupati nad samim seboj,« je dejal sv. oče Pavel VI., ko je 3. maja najavil svoj obisk Fatime. »Naj nas Mati božja reši nove vojne, ki bi bila uničenje človeštva.« Leta 1939 je Lucija naznanila sedem mesecev pred pričetkom druge svetovne vojne kardinalu Cerejeiri v Lisboni njen izbruh. Še vedno pa ni znana tretja fatimska skrivnost, ki naj bi bila razkrita v letu 1960. Janez XXIII. se je odločil za molk in jo je v zaprti kuverti prepustil svojemu nasledniku, papežu Pavlu VI.

O Fatimi je dejal svoj čas papež Janez XXIII.: »Tudi v Rimu doživljamo mogočne manifestacije vere; toda Fatima jih prekaša v tem, da je v njej vse preprosto in da so romarji v glavnem skromni ljudje iz vasi in dežele.«

Prav to je značilnost Fatime: v njej ni mogoče najti udobja, ne skruni jo običajno kramarsko obleče božjih poti, ni luksuznih hotelov. Fatima je ostala kraj molitve, pokore, preproste vernosti, shajališče resničnih romarjev.

In tako je bilo tudi letos 13. maja. Nad milijon vernikov se je zgrnilo v prostorno Irijsko globel, in večinoma so to bili kmetje in ribiči, s popotno palico v roki in z bisago čez ramo. Prišli so, da kakor vsako leto proslavijo dan prvega prikazanja Matere božje 13. maja 1917. Letos jih je bilo seveda še veliko več, kajti pridru-

žil se jim je sam sv. oče Pavel VI. Če bi bil kdo do sedaj gledal v Fatimi zgolj prijetno legendo, je moral ob toliki zavzetosti papeža za fatimsko dejstvo in mogočno izpoved milijonske množice spremeniti svoje mnenje. Fatima ima brez dvoma za človeka 20. stoletja svoje poslanstvo, ki ga je sama Devica Marija sklenila vzeti v svoje roke in izvesti.

Bog je dopustil, da je bilo vreme slabo, da se je del svečanosti razvijal v dežju, da so ljudje premočeni potovali in se premočeni vračali. Tudi ta preizkušnja je bila potrebna, da je bil še bolj potrjen spokorni značaj Fatime in je še bolj prišla do poudarka vera ljudi, ki so se kljub vremenskim neprilikam odpravili na pot, vztrajali sredi naličev in vdano prenašali vse klimatske nevšečnosti.

SV. OČE — FATIMSKI ROMAR

Prihodnji mesec bodo pretekla štiri leta, kar je papež Pavel VI. nasledil papeža Janeza XXIII. Slednji je prvi prelomil z dolgotrajno tradicijo, naj se Kristusov namestnik na zemlji ne kaže izven vatikanskih zidov. Začel je z obiski rimskih župnij, obiskal jetnišnice in končno: pred začetkom zadnjega koncila opravil božjo pot v Loreto in Assisi. Bil je tudi Janez XXIII. tisti, ki je napovedal, da bo njegov naslednik mnogo potoval in se pri tem letala posluževal.

In tako je prišlo. V štirih letih svojega vladanja je Pavel VI. že štirikrat poletel v daljni svet. Obiskal je Sveto deželo, bil v Indiji, govoril v New Yorku na sedežu Združenih narodov in sedaj — izrabil 50-letnico Marijinih prikazanj v Fatimi in šel tja molit za mir. Brez dvoma ne bo nikdar, dokler bo živ, pozabil tega dne. To pot je res prišel med svoje otroke; portugalsko ljudstvo ga je sprejelo iskreno, presrečno, da ga je obiskal. Lahko bi dejal s Kristusom: »Tolike vere še nisem našel v Izraelu.«

S papežem in ob papežu je doži-

vela svoj veliki dan tudi sestra Marija Imakulata, v svetu Lucija Dos Santos, ki je ostala edina pričateljica fatimskih dogodkov. Dovolili so ji, da je zapustila karmeličanski samostan v Coimabri in mogla prisostvovati temu izrednemu verskemu slavlju. Iz največje bližine je prisostvovala sv. maši sv. očeta, prejela iz njegovih rok Kruh močnih in bila nato predstavljena papežu.

Sv. oče je sv. mašo opravil v

mu z voljo graditi novi svet, ki ne sme biti brez Boga na obzorju. Sami lahko vidite, da se podoba sveta kaže v vedno bolj dramatični luči; treba se je zato ozreti k Materi božji in prislusniti njene-mu opozorilu, ki nam ga je dala prav na tem kraju: z molitvijo in pokoro bomo dosegli od Boga, da bodo s sveta zginile vojne, tragedije in katastrofe, namesto njih pa zavladalo zmagoslavje ljubezni in miru.«

Lucija, edina od treh pastirkov, ki ji je bilo dan dočakati 50-letnico fatimskih prikazanj. Kot je znano, je letos spolnila 60 let. Živi kot karmeličanka v univerzitetnem mestu Coimabri na Portugalskem, ločena od sveta, predana molitvi in žrtvovanju, kot je to želela Mati božja

portugalskem jeziku. V istem jeziku je tudi govoril zbrani množici. Njej in vsemu svetu je pojasnil, zakaj je poromal v Fatimo.

DVA NAMENA PAPEŽEVEGA ROMANJA

Prvi namen, zakaj je sv. oče prišel v Fatimo, je bil prositi za Cerkve in za mir v njej. Zadnji cerkveni zbor je zbudil v osrčju Cerkve neslutene energije, nove vidike v njenem nauku, v vernikih pa zavest, da morajo pri apostolatu sodelovati. Prav ta proces pa je prinesel s seboj tudi nekatere nevarnosti: napačno ter svojevoljno pojmovanje in razlaganje tradicionalne nauka Cerkve, poskuse, da se cerkveni duh prilichi posvetnemu mišljenju in se nadomesti dosedanja zgradba Cerkve z novostmi, ki so prej razkrajale kot pa pozitivne. Zato bi rad sv. oče z verniki prosil Marijo, da bi Cerkve ostala enotna, sveta, polna življenja; da bi upi in energije, ki jih je sprožil koncil, zoreli pod vplivom Sv. Duha; da bi božji zakoni oblikovali vest in navade modernega človeka. V zvezi s Cerkvijo hoče sv. oče moliti tudi za tiste dežele, ki so zatrle versko svobodo in kjer je zanikanje Boga postalo nekaka nova resnica, ki da prinaša resnično osvoboditev narodov.

Drugi namen romanja sv. očeta pa je bil mir v svetu. Danes vse na svetu nekako sili ljudi k pobratenju in edinosti, toda po drugi strani so v njem sile, ki mu ta mir onemogočajo. Zlasti utegnela biti usodni dve: strašna morilna orožja in kričeči prepad med bogatimi in revnimi narodi.

»Zato se naša prošnja, — je dejal sv. oče — potem ko smo se obrnili k nebu, usmerja do ljudi vsega sveta. Ljudje, bodite vredni božjega daru miru! Ljudje, bodite res ljudje, dobri, preudarni, odprti za dobrobit človeštva, velikodušni in polni razumevanja za potrebe bližnjega. Zavrzite načrte razdejanja in smrti ter se odločite raje za vzajemno sodelovanje. Mislite na veličino in usodnost te ure, ki postaja odločilna za sedanjí rod in za bodoča pokolenja. Približajte se drug druge-

SREČNO, ČUDAPOLNI KRAJ, VSE RADOSTI SLADKI RAJ!

Sv. oče brez dvoma ne pozna naše ganljive romarske pesmi »Vse prepeva, se raduje«, v kateri romar jemlje slovo od Marije, toda gotovo je občutil isto, kar pravi ta pesem: »Moja duša le žaluje, v solzah se topi srce, ker slovesna ura bije, da od Matere Marije, moram se ločiti zdaj, zapusti svet kraj, vse radosti sladki raj.«

Po končani službi božji se je sv. oče umaknil v romarski dom. Tam je portugalskim škofom in po njih vsej duhovščini priporočil, naj skrbje za uveljavljanje koncilskih odlokov; diplomatskim predstavnikom je v svojem govoru zatrdil izključno svojega značaj svojega potovanja; laike je povabil, naj pod vodstvom cerkvene hierarhije izpričujejo svojo vero z vzornim življenjem in dejavnim apostolatom. Zastopnikom krščanskih ver je dejal, da imamo kristjani v Materi božji skupni vzor vere ter ponižnosti. Nato se je pomudil v pogovoru s predsednikom Portugalske generalom Thomasom, ministrskim predsednikom Salazarjem ter mnogimi drugimi visokimi osebnostmi.

Ob 6^h zvečer je sv. oče vidno ganjen in zadovoljen zapustil v avtomobilu Fatimo, da se vrka na letalo, ki ga je čakalo na letališču Montreal, 15 km proč od kraja prikazanj. Bil je vidno ganjen in istočasno zadovoljen. »Ne bom pozabil tega dneva, kajti bil je čudovit,« je dejal ob slovesu. »Romanje je bilo kratko po času, a polno tolažbe. Naj bi presveta Mati, ki že petdeset let na tem svetem kraju velikodušno milosti deli vsem, ki se k njej pobožno zatekajo, uslišala tudi naše prošnje za mir, ki sta ga Cerkve kot svet tako potrebna!«

Apostol gobavcev naj postane svetnik

Sv. oče je sprejel v posebni avdienci več osebnosti, ki imajo skrb za gobavce. Svetemu očetu so izročili 32.864 podpisov, s katerimi prosijo gobavci papeža, naj razglasi za svetnika patra Damiana, apostola gobavcev.

Mogočna rožnovenska bazilika v Fatimi, ki stoji na severnem robu Irijske globeli. V njej sta pokopana Francisk in Jacinta, ki sta skupaj z Lucijo doživela srečanje z nebesko Devico

Fanfani v Moskvi

Italijanski zunanji minister Fanfani se je v torek 16. t.m. vrnil iz Moskve, kjer je bil na obisku od prejšnjega petka. Uradno je šlo za vrnitev obiska, ki ga je opravil lani sovjetski zunanji minister v Rimu.

Oba ministra sta imela več medsebojnih pogovorov, v katerih sta drug drugemu prikazala stališča svojih vlad. Razpravljala sta tudi v največji tajnosti o omejitvi ter prepovedi širjenja atomskega oboroževanja. Gromiko je Fanfani seznanil s stališčem Sovjetske zveze v zvezi z načrtom, o katerem glede atomske sile razpravljajo v Ženevi. Med raznimi vprašanji, ki zadevajo obe državi, je bilo govora o pogodbi glede dobave zemeljskega plina ter o pogodbi o pomorskih prevozi in zračnem prometu.

Gromiko je Fanfani razložil odnose, kakršne ima Sovjetska zveza do nekaterih držav. Odnosi do Sev. Amerike so zapleteni predvsem zaradi vietnamskega spopada; z Veliko Britanijo obstajajo aktivni gospodarski in trgovinski odnosi, v političnih stvareh pa išče Sovjetska zveza pot, ki naj bi kljub različnim pogledom pripeljala do pogodbe o prijateljstvu in sodelovanju. S Francijo ni težav, pač pa niso dobri odnosi z Zahodno Nemčijo. Po Gromikovem mnenju Bonn še vedno ni dovolj odločno zavrnil teženj po masčevanju, ki tiljo v nekaterih nemških krogih. Res se kancler Kiesinger zadnje čase bolj umirjeno izraža na račun Vzhodne Nemčije in išče zblizanja s socialističnimi državami, toda dokler ne bo njegova vlada priznala obstoja Vzhodne Nemčije kot samostojne države, ne bo prišlo do pomirjenja v srednji Evropi.

Fanfani je na ta Gromikov prikaz političnega položaja odgovoril s svojo oznako položaja. Odnose z ZDA je označil za odlične. Odkrito je dejal, da so za mir v Vietnamu, ki ga podpira Italija v okviru svojih možnosti in v skladu z naporii Organizacije združenih narodov, potrebni poleg dobre volje Washingtona tudi in predvsem naporii Sev. Vietnama in držav, ki so povezane z vlado v Hanoi. V tej zvezi pa ima Sovjetska zveza dosti več možno-

sti kot pa Italija, da se reši spopad, ki je tudi glavni vir trenj med Sovjetsko zvezo in ZDA.

Zelo lojalno je Fanfani tudi branil Zahodno Nemčijo pred očitki, ki jih je iznesel Gromiko. Dejal je, naj bi Moskva iskala v zahodnonemški politiki tudi pozitivne plati ter pomagala pri uveljavljanju vseh demokratičnih sil, ki delujejo med nemškim narodom, kajti če bi se bilo te sile zadostno podprlo po prvi svetovni vojni, Hitler ne bi bil nikdar prišel na oblast. O Franciji je Fanfani dejal, da so stiki s to državo prijateljski, glede Vel. Britanije pa je izrazil upanje, da se bo kmalu vključila v evropsko gospodarsko skupnost. Strinjal se je tudi z Gromikom, da je Organizacija združenih narodov orodje miru, a žal brez primernih sredstev, da bi kočljiva vprašanja uspešno rešila. Fanfani je končno tudi izrazil svojo zaskrbljenost zaradi naraščanja nesorazmerja med gospodarsko razvitimi in industrijsko slabotnimi državami.

Fanfani je tudi v Moskvi pokazal, da izpolnjuje svoje verske dolžnosti. V nedeljo se je udeležil sv. maše v katoliški kapeli sv. Ludovika, ki je last francoskega poslanstva, nato pa je obiskal kraj Zagorsk, 70 km od Moskve, kjer je eno od treh pravoslavnih semenišč za Rusijo in sedež patriarha Alekseja. Sprejel ga je leningrajski metropolit Nikodem, ki mu je razkazal poslopja in cerkve, ki so polne raznih umetnin in spomenikov iz preteklosti.

Grčija ima novega primasa

Grška vojaška vlada je odstavila 86-letnega atenskega nadškofa in primasa Grčije Krizostoma. Bil je znan kot eden največjih nasprotnikov rimske Cerkve in odločen protivnik vsakega ekumenskega zblizanja. V tem oziru je stal prav na nasprotnem stališču kot carigrajski patriarh Atenagoras.

Vojaška vlada je razpustila tudi Sv. sinod, ki ga sestavlja devet škofov in ki

Saragat zanika državni UDAR

Na precej nenavaden način je prišel pretekli teden v ospredje predsednik italijanske države Giuseppe Saragat. Rimskega tednika »Espresso« je namreč objavil vest, da bi bil moral 14. julija 1964 izbruhiti po navodilih takratnega predsednika republike Segnija državni udar. Saragat, ki je bil tedaj zunanji minister, naj bi bil po pisanju lista »Espresso« oponesel Segniju: »Dovolj mi je že te nadutosti! Vem vse o 14. juliju. To pa je dovolj, da te pošljemo pred vrhovno sodišče!« Tako Saragat kot vlada sta pristnost omenjene izjave ogorčeno zanikala.

Kronanje svetogorske Matere božje

Takoj po smrti Jožefa II. je njegov naslednik cesar Franc II. pristal na obnovo božjepotne cerkve na Sv. gori. Obnovitvena dela so tako napredovala, da so dne 23. junija 1793 v cerkvi že lahko maševali. Dne 29. septembra so ponovno preselili iz Solkana, kamor se je bila zatekla, Marijino podobo na Sv. goro. Dela pri cerkveni zgradbi so se še več časa nadaljevala. Končno pa je bila le dovršena na Skalnici nova bazilika s tremi ladjami, dolga kar 72 metrov, ki se je o njej arhitekt Plečnik izjavil, da je spadala med najbolj monumentalne cerkvene zgradbe v Sloveniji. Dne 20. maja 1798 jo je slovesno posvetil novi goriški škof Franc Filip grof d'Inzaghi. Novi zvonik pa je bil postavljen komaj leta 1804.

Ta nova bazilika se je ohranila nekako 120 let in je bila do tal porušena med prvo svetovno vojno. Prve granate so padle na Sv. goro dne 5. junija 1915, samih 12 dni po vstopu Italije v vojno. Dne 23. junija so zažigalne granate zažgale cerkev in samostan. Tri dni je divjal požar. Dne 18. oktobra so znova obstreljevali zasmojene zidove in od takrat so padale razvaline na razvaline, dokler ni bilo vse le ena sama ruševina.

Takoj po vojni je Sv. gora začela spet vstajati k življenju. Najpoprej so popravili cesto, nato so po načrtu arhitekta M. Fabianija sezidali zasilno kapelo in v njeni bližini še skromen samostanček. Zatem so se lotili zidave nove bazilike. Leta 1928 so cerkev blagoslovili in vanjo prenesli Marijino milostno podobo. Dne 26. junija 1932 je svetogorsko baziliko posvetil videmski nadškof Josip Nogara.

Med drugo svetovno vojno ni cerkev utrpela posebne škode, pač pa samostan in še zlasti romarska hiša.

MARIJINA MILOSTNA PODOBA

Najčastitljivejša svetinja svetogorskega svetišča je Marijina milostna podoba. Pred njo je že klečalo na milijone romarjev, na milijone src jo je že počastilo in ji zagotavljalo svojo ljubezen, po njej je Marija razdelila nešteto milosti in uslišanj.

Podoba, ki jo častimo kot podobo svetogorske Kraljice, ni prva, ki se je častila na Sv. gori. Prvi je bil lesen Marijin kip, ki so ga brž po prikazovanjih leta 1539 postavili v zasilno kapelo in ki se je ohranil do današnjih dni. Zdaj je izpostavljen na oltarju svetogorske zakristije. Lesena soha predstavlja Mater božjo z Detetom v naročju. Na vznožju kipa stoji še vedno napis: »V tej obliki se je Marija prikazala Urški Ferligojevi leta 1539 na Skalnici, ki se zdaj imenuje Sveta gora, in ji rekla: "Reci mojemu ljudstvu, naj mi na tem kraju sezida hišo in me milosti prosil!" Verniki, ki so se do leta 1544 zatekali k temu kipu, so po Mariji prejeli brezštevilne milosti.«

Ta prvotni kip predstavlja torej Marijo, kot jo je videla Urška v prikazni: kip je bil izklesan po njenem opisu. Tudi slavni kip Lurske Matere božje, delo lyonskega kiparja Fabisha, je bil izdelan po popisu, ki ga je dala Bernardka o Marijini prikazni. In enako je kip Fatimske Matere božje izdelan po popisu fatimskih vidcev.

Ta prvotni častitljivi kip se je čez samih pet let umaknil novi Marijini podobi, kijo je poklonil svetogorskemu svetišču ogleški patriarh Marino Grimani. Patriarh je tedaj živel v Benetkah. Star je bil in bolchen, pa tudi v sporu z avstrijskimi oblastmi zaradi posesti Ogleja, zato ni mogel osebno priti na Sv. goro, da bi posvetil novo cerkev. Za posvečenje, ki je bilo določeno za 12. oktober 1544, je pooblastil svojega generalnega vikarja škofa Egidija Falchetta. Hotel pa je novemu Marijinemu svetišču poslati v dar lepo podobo, okusno umetniško delo. Izbral je iz svoje umetniške zbirke Marijino sliko, ki se mu je zdela primerna za božjepotno svetišče.

Patriarhov dar je vse zelo razveselil. Marijino podobo so postavili na najbolj odlično mesto v cerkvi, v veliki oltar. Množice vernikov so podobo zelo vžjubile, zlasti še ker so ji pripisovale številna izredna uslišanja.

OKNO V DANAŠNJI SVET

Spominski dan prof. dr. Ehrlicha

Dne 26. maja 1967 bo minilo 25 let od smrti prof. dr. Lamberta Ehrlicha. Prof. dr. Ehrlich je bil poznan predvsem v medvojni rodovom Slovencev vseh pokrajin, slojev in pripadnosti. Preživeli se ga spominjajo kot izrednega človeka, zgledega duhovnika, korenitega Slovenca, razgledanega svetovnjaka ter neutrudljivega dobrotnika potrebnih in preganjanih, pa naj so to bili zapostavljeni slovenski vajenci in služenjci v predprovojnem Celovcu, Boris Kidrič v dunajskih zaporih, lačni študentje v Ljubljani ali begunske žrtve medvojnne okupacije.

Prof. Ehrlich ni bil strankarski voditelj ali politik. Toda v sklopu obeh svetovnih vojn je prav on bil v prvih vrstah zgodovinske borbe za ozemeljsko zedinjenje in politično enakopravnost Slovenije. Bil je vodilni član in tajnik slovenskega zastopstva na pariški mirovni konferenci leta 1919. V gorečem jutru osnega napada na Jugoslavijo, 6. aprila 1941, se je ne-nadno pozvan takoj podal na nevarno pot do neznanega cilja za reševanje slovenskih mej v okviru zaveznikovih vojnihih ciljev. Dne 4. maja 1941 je predložil daljnovidno zasnovo podtalne slovenske vlade za vodstvo okupirane Slovenije. Poslej je prof. Ehrlich sestavljal in pošiljal v zavezniki svet prva izbrana poročila o nacističnih okupacijskih grozodejstvih na slovenskem Stajerskem in Gorenjskem. Dne 26. maja 1942 je padel pod bratomorno roko kot najsvetlejša žrtev slovenske medvojnne žalostne. Po odloku od komunistov vodene »Osvobodilne fronte« je bil zahrbtno ustreljen na pločniku pred Ljudsko kuhinjo v Streliški ulici v Ljubljani. Po vojni so njegove kosti odkopali in skrili, a njegov nauk, zgled in spomin živijo med Slovenci doma in po svetu naprej.

Revija o življenju Cerkve v vzhodnih državah

Nedavno je izšla druga številka revije »Documentazione«, ki jo izdaja Centro Studi Europa Orientale (CSEO) v Bologni, Casella post. 210 v italijanski. Posebnost revije je v tem, da bralcu posreduje to, kar objavljajo verski časopisi, ki morejo izhajati v socialističnih državah Vzhodne Evrope. Iz Jugoslavije črpa poročila iz »Družine«, iz »Glasa Koncila« (Zagreb),

»Svesci« (Split), in »Blagovest« (Beograd). Madžarska nudi podatke iz listov »Uj Ember« (Novi človek), in »Vigilia«, češkoslovaška iz »Katoličk Novin« ter »Literarni Novini«, Poljska pa iz »Tygodnik Pow-szczeczny«, »Wieza« in »Znake«.

V zadnji številki je objavljen med drugim prevod članka iz aprilske številke »Družine«: Slovenski narod in njegova duhovščina. Omenjena je tudi stota številka »Glasa Koncila«.

Revija stane 800 lir, za inozemstvo pa 1.500 lir ter je vredna branja, saj jo vodi želja, da bralec iz avtentičnih virov spozna probleme, uspehe in težnje Cerkve v vzhodnih evropskih državah.

Sadovi ustanove Misereor

Prvih 14 gojenk bolničarske šole, ki so jo zgradili v Rabaulu na Novi Gvineji s fondii dobrodelne ustanove nemških škofov Misereor, je končalo svoj študij. Nove bolničarke, med katerimi so tri redovnice, bodo vršile svoj apostolat v različnih področjih Papuazije in Nove Gvineje.

Poletna ura v Italiji

Zakon o poletni uri v Italiji je sprejel rimski parlament leta 1965, prvič pa so ga uveljavili lani. Anketa, ki jo je v zvezi s tem izvedla ustanova »Doxa«, je odkrila, da je 52 % Italijanov glede te novosti brezbrzihih, 36 % jo zagovarja in 12 % ji nasprotuje. Pač pa so na splošno gospodarski in turistični krogi prepričani, da je poletna ura koristna, ker imajo turisti, pa tudi domačini eno uro več sončne luči na dan, pri čemer se nekaj prištedi tudi na potrošnji električne energije. V času, ko je lani bila v veljavi poletna ura, se je zmanjšalo število prometnih nezgod za 20 odstotkov.

Konec leta 1966 je bil sprejet glede poletne ure nov zakon, ki spreminja prejšnjega iz leta 1965 v tem smislu, da bo v bodoče predsednik republike vsako leto z dekretom določil obdobje poletne ure. Začne se lahko med 31. marcem in 10. junijem, konča pa med 20. septembrom in 31. oktobrom. Letos bo poletni čas sovpadal s poletnim mednarodnim voznim redom v Evropi. Prišel se bo opolnoči med 27. in 28. majem ter zaključil opolnoči med 23. in 24. septembrom.

v rednih razmerah vladi predloži trojico imen, izmed katerih potem vlada izbere novega škofa. Namesto Sv. sinoda je vojaški režim na hitro imenoval novo skupščino škofov, katera je vladi predlagala za grškega primasa arhimandrita Kotsonisa, ki je bil do sedaj kraljev dvorni kaplan. Vlada je predlog sprejela.

Ker novi primas še ni bil škof, so ga morali najprej posvetiti. To se je zgodilo v ponedeljek, 15. maja, dva dni nato pa je slovesno prevzel vodstvo atensko-pirejske nadškofije.

Nadškof Jerome Kotsonis je star sedaj 61 let. Je zelo razgledan človek, saj je študiral teologijo poleg v Atenah tudi v Angliji, filozofijo in leposlovje pa v Münchnu, Berlinu in Bonnu. Tekoče obvlada angleščino, francoščino in nemščino. Dvorni kaplan grških kraljev je od leta 1949, od leta 1959 pa univerzitetni profesor kanonskega prava v Solunu. Izdal je že mnogo del, med njimi življenjepis sv. Pavla. Sodeloval je večkrat na raznih kongresih za zblizanje krščanskih Cerkva, zato obstaja utemeljeno upanje, da bo z njegovim imenovanjem tudi grška pravoslavna Cerkve postala bolj dostopna za dialog z Rimom in pokazala večje razumevanje za ekumenske težnje kot doslej.

Papeška okrožnica o češčenju Matere božje

Prav na dan 13. maja, ko je sv. oče poročal v Fatimo in se je tam prvič pred 50 leti prikazala Devica Marija, je bila objavljena okrožnica papeža Pavla VI. »Signum magnum« (Veliko znamenje), ki govori o češčenju in posnemanju kreposti božje Matere.

V prvem delu je najprej govora o Mariji, ki je duhovna mati Cerkve. Svoje materinstvo vrši sedaj s tem, da neprestano posreduje pri svojem Sinu. S čarom svojih kreposti tudi vzgojno vpliva na sinove Cerkve. Njena svetost je bleščeč vzgled popolne zvestobe milosti; evangelij je poln zgledov njenih čednosti, zlasti njene zveste službe in predanosti Gospodu od Gabrielovega oznanjenja do njenega častitljivega vnebovzvetja. Prav je zato, da proslavljamo Marijo kot Mater Cerkve in smo ji za njeno poslanstvo, ki ga vrši v naše dušno dobro, hvaležni.

V drugem delu okrožnice papež poudarja, da mora prava pobožnost do Matere božje odsevati njene kreposti, da mora voditi k Jezusu, nas vzpodbujati k molitvi, pokori in strahu božjemu. Sam Kristus nam je Marijo dal kot vzor Cerkve; ona je nova Eva, zarja nove zaveze, ki s svojo vzpodbudno navzočnostjo v vseh časih razsvetljuje zgodovino Cerkve. Kot Mati te Cerkve je postala bandero edinstvi in vzpodbuda za popolno bratstvo med kristjani. Prav je zato, da se vsakdo izmed nas osebno posveti Marijinemu brezmadežnemu Srcu.

Iz popotne torbe

Nedeljski popoldan me je zvalil na Kras. Bilo je lepo. Dosti svežega zraka, preveč avtomobilov, pa suša. Zemlja je žejna. Ves dan bi moralo mimo deževati, da bi se lepo napila. Zlasti povrtnino in zelenjavo je treba zalivati. Le kdaj bomo dobili poceni vodo za kmetijsko uporabo? Ali ne bi mogli najti kakšnih drugih virov iz javnih sredstev, če male občine in tržaki ACEGAT ne smorejo toliko? V Repentabru so bili zadovoljni z uspešno razstavo goveje živine. Treba jim je res čestitati. V Dolini pa so imeli mladi »majencos«, hkrati pa vinsko razstavo. Za repentabro in dolinsko razstavo smo videli plakate tudi v mestu. Repentabro so bili dvojezični, dolinski pa — vsaj kolikor smo videli — so bili v mestu samo italijanski, medtem ko je mladina nalepila slovenske lepake tudi v mestu.

V Dolini je nekdo vprašal našega dopisnika, kako je zdaj z industrijsko pristniško ustanovo EPIT. Ali bo še razlašala? Seveda bi rada. Ker se razlaševanju najbolj upira Slovenske skupnost, se je naš dopisnik obrnil na njenega predstavnika. Ko je EPIT razlašala, so Dolinčani ustanovili Odbor za pomoč razlaščenec. Mi smo mu pomagali po politični liniji z intervencijami. Posrečilo se mu je doseči vsaj to, da so ljudje skupno dobili nad pol milijarde več odškodnine kakor so mislili v začetku dati bogati gospodje pri SIOT-u. Lani je EPIT prosil dovoljenje za nove razlastitve. V načrtu je bilo vse področje do vznožja Doline (tudi nekaj hiš v vasi) in Boljunca (prvi načrt je obsegal celo boljunsko pokopališče). Tedaj je skočila pokonci Slovenska skupnost. Med pogajanjimi s strankami leve sredine je postavila več zahtev glede zakonodaje, ki ureja to vprašanje in ostro nastopila proti razširitvi EPIT-a na rodovitne površine. Glede tega je bil po žilavih in vročih pogajanjih dosežen sporazum, da EPIT ne bo mogel razlastiti ničesar, kar bo dolinska občina postavila v svojem regulacijskem načrtu za kmetijsko in rezidenčno področje. Zato bo zdaj odvisno od dolinske občinske uprave, kaj bo ostalo ljudem in kaj jim bodo lahko vzeli. To je zvedel naš dopisnik.

Na poti domov se je ustavil pri mladem

slovenskem profesorju, ki je na vrtičku pred hišo bral časopise. Na mizici je imel med drugimi »Mladiko«, »Most«, »Zaliva«, »Katoliški glas«, »Novi list«, »Družino« in »Primorski dnevnik«. Včasih kupim ob nedeljah tudi tega, je dejal. »Rekli so, da je danes v njem nekaj zanimivega, pa sem ga vzel.« Med prijetnim kramljanjem je povedal, da ga veseli, kako se slovenski razumniki, tisti ki kaj delajo in pišejo, zavedajo svojega slovenskega poslanstva. Tudi če različno mislijo, se med njimi ustvarja skupna slovenska zavzetost. Vsi se strinjajo, da moramo imeti Slovenci v Italiji lastne politične organizacije, če hočemo biti Slovenci narodni subjekt v polnem pomenu besede in ne copata neslovenskih strank. Zdi se mi, da je z nemarksističnimi Slovenci, kot jih predstavlja Boris Pahor v Zalivu, možen res iskren dialog in morda še kaj več. Pač pa je bil prijatelj razočaran nad »Primorskim dnevnikom«, iz katerega je po njegovem mnenju sevala ljubosumnost. Ljubosumnost na Borisa Pahorja, ker je v svoji reviji s prstom pokazal na nekatere rakave rane med slovenskimi marksisti tukaj in v matični domovini, ljubosumnost na agilnega slovenskega odbornika za kmetijstvo Sašo Rudolfa na pokrajinski upravi in morda še občutek nemoči tistih marksističnih organizacij, ki včasih ustvarjajo videz, da jim gre bolj za politični monopol, kakor za njihov pravi delokrog, to je za strokovno in kulturno delo v korist slovenskega prebivalstva.

V torbi je ostalo še marsikaj, a o tem kdaj prihodnjič.

Evharistični kongres v Pulju

Poreško-puljska škofija pripravlja za 28. maj evharistični kongres, ki se bo vršil v Pulju in mu bo prisostvoval tudi zagrebški kardinal dr. Šeper. Bo to verska manifestacija celotne hrvaške Istre in se pričakuje udeležba nad deset tisoč vernikov. Govori se, da bodo zaključne slovesnosti na prostem v puljski areni, seveda, če bodo oblasti na to pristale. Za duhovni uspeh kongresa se po vseh župnijah Istre goreče moli.

Razgibana seja goriškega občinskega sveta

Zadnja seja goriškega občinskega sveta, ki se je vršila prejšnji petek, je bila zelo burna in polna zanimivih in važnih vprašanj. Dnevni red je obsegal namreč celo vrsto interpelacij in resolucij, ki pa niso prišle še vse na dnevni red zasedanja. Poleg tega je moral mestni svet še odobriti vrsto raznih ukrepov, ki so bili postavljeni na dnevni red že pred mnogimi meseci.

Na dnevni red je postavil podžupan Candussi, ki je sejo vodil, najprej resolucijo o zadevah v Grčiji. Zadevni osnutek je pripravil občinski odbor, medtem ko je komunistična skupina že prej predložila svojo resolucijo. Resolucija občinskega odbora odločno obsoja vojaški udar v Grčiji in izraža željo, naj bi se v Grčiji čimprej vzpostavile demokratične svobode, ter naj bi Grčija tako nadaljevala vzajemno s ostalimi svobodnimi evropskimi narodi skupno poslanstvo miru v svetu. Diskusija o zadevah v Grčiji je bila zelo živahna in je pokazala stališča posameznih skupin. Medtem ko so predstavniki strank večine in liberalci poudarjali osnovne zahteve svobode in demokracije ter obsodili diktature, so komunisti in mislini skušali izbrabiti dogodke v svoje namene.

Komunistično pojmovanje svobodnih narodov je pač popolnoma in diametralno nasprotno z demokratičnim mišljenjem, kar je seveda izkazalo hudo polemiko. Mislini pa so se izrekli proti obsodbi iz sicer različnih razlogov in pri tem pokazali, da jim podobni diktatorski poskusi kakor grški udar niso nevšečni. Končno so se pri glasovanju izrekli za resolucijo večine demokratičnej, socialisti, slovenski demokrati, liberalci in komunisti (ki so glasovali le za del resolucije, ki obsoja državni udar, ne pa tudi za nadaljevanje sodeiovanja Grčije s svobodnimi narodi). Proti so glasovali le mislini. Nato je občinski svet z veliko večino zavrnil komunistični osnutek resolucije, ki je zahteval kar vladno posredovanje.

V začetku seje je svetovalec SDZ dr. Bratina predstavil dnevni red svoje skupine, ki obsoja trdo odsodbo jugoslovanskega vseučiliškega profesorja Mihajlova s strani komunističnih oblasti. To prinašamo v celoti na drugem mestu.

IZGLASOVANA PODPORA ZVEZI SLOVENSKE KATOLISKE PROSVETE

V nadaljevanju svojega zasedanja je občinski svet sprejel vrsto ukrepov, ki jih je predstavil občinski odbor. Med temi je bila tudi dodelitev podpore 100.000 lir Zvezi slovenske katoliške prosvete v Gorici, ki jo je občinski odbor že nakazal lanskega decembra. Odbornik Agati je na kratko nakazal vrste prireditev, ki jih Zveza prireja ter poudaril voljo nove občinske uprave, da gre naproti potrebam Slovencev. To že predvideva programski dokument levega centra v zvezi s slovensko manjšino. Svetovalec SDZ dr. Bratuž je izrekel za to odboru priznanje in zahvalo. Liberalci inž. Fornasir je podčrtal pravičnost tega ukrepa in se izrazil tudi za kulturno sodelovanje med italijansko večino in slovensko manjšino. Socialist dr. Sanzin je izjavil, da bo tudi njegova skupina glasovala za ukrep. Komunist dr. Battello je enako pohvalil podporo občinske uprave kot del nove politike do Slovencev. Mislin odv. Pedroni pa je hotel

odrekat Slovence pravico do javnih podpor. Krščanski demokrat Moise se je pohvalno izrekel o predlogu in zaželel slovenskim katoliškim prosvetnim društvom mnogo uspehov. Pedronijeve izjave sta nato zavrnili dr. Bratina in dr. Sfiligoj, saj tudi Slovenci enako prispevajo z davki v občinske fondе. Nato je odbornik Agati (KD) zaključil razpravo in še dodal, da pomeni občinski prispevek tudi primerno oddolžitve občine za koristi, ki jih je leta imela od vstopnic pri prireditvah sloven-

skih katoliških organizacij. Za podelitev omenjene podpore so nato glasovali krščanski demokrati, socialisti, slovenski demokrati, liberalci in komunisti. Proti sta glasovala le mislini predstavnik.

Tako je prvič goriška občinska uprava podelila neki slovenski prosvetni organizaciji uradno podporo. To je gotovo omogočilo novo politično ozračje in zlasti še stvarna politika, ki jo SDZ v Gorici vodi v odnosih z večino in za stalno uveljavitev slovenskih koristi v javnem življenju.

Gregorčičeva proslava na srednji šoli v Dolini

Trinajsti maj 1967 je bil za slovensko srednjo šolo v Dolini zgodovinski dan. Kot je naši javnosti že znano, je ministrstvo za javno vzgojo konec minulega leta sporočilo preko šolskega skrbništva v Trstu, da je sprejelo predlog profesorkega zbora, naj se slovenska srednja šola v Dolini imenuje po pesniku Simonu Gregorčiču.

Spricho važnosti tega ministrskega sklepa za splošno utrditev in rast šol slovenske manjšine v Italiji, je vodstvo omenjene šole imelo za potrebno ta dogodek uradno proslaviti s primerno slovesnostjo. V ta namen je minulo soboto bila za devna slovesnost, katere so se udeležili številni gostje, med temi sam šolski skrbnik prof. Angioletti, pedagoški svetovalec prof. Mihelič, dr. Baša, dolinski župan Dušan Lovriha, škofov vikar msgr. Škerl, številni ravnatelji slovenskih srednjih šol ter zastopniki javnega in prosvetnega življenja.

Slovesnost se je pričela z uradnim odkritjem marmornate spominske plošče na pročelju šole z napisom »Slovenska srednja šola — S. Gregorčič«. Ravnatelj šole prof. Stefančič je najprej pozdravil prisotne goste in ostalo občinstvo, nato pa je v priložnostnem govoru poudaril velik pomen dogodka ter podaj zgodovinski pregled naporov za ustanovitev srednje šole v Dolini. »Po drugi svetovni vojni so se tisti otroci, ki so končali peti razred osnovne šole in so hoteli šolanje nadaljevati, morali vpisati v razne vrste šol v mestu. Zaradi gmotnih težav in drugih neprilik pa so mnogi otroci ostali doma in kot dopolnilo obiskovali še šesti ali sedmi razred osnovne šole. Razumljivo je, da je bilo tako šolanje za povojne razmere pomanjkljivo. Zato so se prizadeti občani potegovali, da bi se ustrezna nadaljevalna šola ustanovila v Dolini.

Upoštevajoč te želje je tedanji prosvetni urad ZVU ustanovil dne 11. oktobra 1951 v Dolini Dvoletni industrijski tečaj. Ta odlok je tudi osnova današnje slovesnosti. Dne 1. oktobra 1961 je bil Dvoletni tečaj spremenjen v samostojno triletno industrijsko šolo, z zakonom z dne 31. decembra 1962 št. 1859 pa je bila strokovna šola spremenjena v novo srednjo šolo. Prvi ravnatelj tečaja je bil prof. Pavle Merku. Iz skromnih začetkov se je počasi razvil v močno in dobro opremljeno šolo, od danes naprej tudi s svojim lastnim imenom.

V imenu dolinske občinske uprave, ki je

poskrbela za postavitev spominske plošče z napisom, je spregovoril župan Dušan Lovriha, ki je izrazil zadovoljstvo nad imenovanjem šole po goriškem slavcu in zagotovil nadaljnje zanimanje občine za notranjo preureditev šolskega poslopja.

Šolski skrbnik prof. Angioletto se je vidno zadovoljstvo zahvalil za povabilo, da lahko prisostvuje tako prijetni slovesnosti.

Sledilo je nato odkritje in blagoslovitev doprsnega kipa S. Gregorčiča. Kip je blagoslovil škofov delegat za slovenske vernike msgr. dr. Škerl, ki je prisotnim dijakom toplo priporočal, naj kljub raznim težavam in oviram ostanejo zvesti domačemu rodu in Gregorčičevi besedi.

Novi Gregorčičev kip stoji na hodniku šole ter je sad prispevkov velikodušnih dobrotnikov, ki so s svojim dejanjem pokazali, da cenijo poslanstvo šole. Izdelal ga je akademski kipar iz Ljubljane Zdenko Kalin. Nam vsem naj služi kot jasen dokaz splošnega razumevanja in hrepeneja za kulturni in prosvetni dvig našega življa.

Nato je bila v šolskih prostorih svečana proslava v čast Gregorčiču — pesniku in človeku, pri kateri so nastopili številni dijaki in dijakinje v narodnih nošah. Petje in recitacije sta pripravila prof. Theuerschuh in Jankovič Nora.

Dolinska slovesnost je prijetno odjeknila pri številnih povabljenih, učencih, njihovih starših in v vsej naši javnosti. O tem priča tudi velika udeležba pri zaključni šolski akademiji, ki je bila v nedeljo zvečer v kino dvorani. Da sta tako svečanost v šoli kot zaključna prireditev tako dobro uspeli, gre priznanje ravnateljstvu in profsorskemu zboru ter vsem nastopajočim dijakom in dijakinjam.

Spremembe pri obredih sv. maše

Sv. Stolica je izdala nova navodila za sv. mašo. Po teh navodilih se bo sv. maša še bolj poenostavila in tako postala bolj razumljiva. Polagoma izpadejo razne rubrike, ki so sicer stare in častitljive, a so nam danes nerazumljive. Glavna posebnost novih navodil je, da bo mogoče opravljati kanon v domačem jeziku, če tako odloči pristojna škofovska oblast. To pomeni, da bodo v domačem jeziku tudi tisti deli sv. maše, ki so bili doslej v latinščini. Navodila prinašajo še razne druge spremembe in se bomo nanje še povrnili. Novosti stopijo v veljavo na praznik sv. Petra, 29. junija.

Spored od 21. do 27. maja 1967

Poročila: 7.15 (samo ob delavnikih), 8.15, 11.30 (samo ob delavnikih), 13.15, 14.15, 17.15 (samo ob delavnikih), 20.15 in 23.15.

Dejstva in mnenja: 14.15 (samo ob delavnikih).

Sport: (dnevno) ob 20.00 uri.

Nedelja: 8.30 Kmetijska oddaja. — 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 10.15 Od nedelje do nedelje na našem valu. — 11.15 Oddaja za najmlajše: »Pravljica o starih igračah«. Napisala J. Komac. — 12.00 Nabožna glasba. — 12.15 Vera in naš čas. — 13.00 Odmevi tedna v naši deželi. — 15.30 »Premetena vdova«. Komedija v treh dejanjih, ki jo je napisal C. Goldoni. — 18.30 Sodobne črtice in novele: Bruno Pignoni: »Kako sva hodila s stricem na grič«. — 20.30 Iz slovenske folklorne: V starih časih: Lelja Rehar: »Na Svetuo guoruo«. — 22.10 Sodobna glasba.

Ponedeljek: 11.50 Popevke treh rodov. — 12.10 Liki iz naše preteklosti: »Mirko Rupel«. — 13.30 Prikljubljene melodije. — 18.00 Odvetnik za vsakogar, pravna posvetovalnica. — 19.00 Tržaški pripovedniki: »Alojz Rebulas«. — 21.00 Kulturni odmevi - dejstva in ljudje v deželi. — 22.30 Romantični samospeli F. Schuberta.

Torek: 12.00 Iz slovenske folklorne: V starih časih: Lelja Rehar: »Na Svetuo guoruo«. — 17.20 Italijanska po radiu: Spopolnjevalni tečaj: 54. lekcija. — 18.30 Vokalni oktet »Planika« pod vodstvom F. Valentincica iz Pevme. — 19.10 Plošče za vas, quiz oddaja - pripravil D. Lovrečič. — 20.35 A. Honegger: »Antigona«, glasbena tragedija v treh dejanjih. — 22.25 Koncert kitarista Dragotina Lavrenčiča.

Sreda: 12.10 Pomenek s poslušavkami. — 13.30 Melodije iz filmov in revij. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 19.10 Higiena in zdravje. — 19.25 Deželni zbori: Moški zbor iz Repentabra, ki ga vodi Mirko Guštin. — 20.35 Simfonični koncert orkestra gledališča Verdi v Trstu. V odmoru (približno ob 21.15) Knjižne novosti: Jacobus Gallus: »Harmoniae Morales«, oce-nja prof. Ubald Vrabca.

Četrtek: 9.00 Prenos sv. maše iz župne cerkve v Rojanu. — 10.50 Zbor ljubljanskih bogoslovcev. — 11.30 Tržaški motivi. — 12.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo D. Lovrečiča. — 17.00 Koncert komornega orkestra »Ferruccio Busoni« iz Trsta. — 19.00 Pisani balončki, radijski tehnik za najmlajše. — 20.30 »Nauk hčerama«, enodejanka. — 21.30 Poje Alenka Pinterič z ansambлом »5 Fans« iz Trsta.

Petek: 12.10 Med tržnimi stojnicami, pripravlja prof. Tone Penko. — 13.30 Glasbeno potovanje okoli sveta. — 18.00 Ne vse, toda o vsem. — 18.30 O glasbi govorijo skladatelji. — 19.10 Moj prosti čas. — 20.35 Gospodarstvo in delo. — 21.00 Koncert operne glasbe simfoničnega orkestra in zbora RAI-TV iz Turina.

Sobota: 11.50 Orkestri lahke glasbe. — 12.00 Dejstva in ljudje v deželi. — 15.00 Glasbena oddaja za mladino. — 15.50 Zanimivosti in glasba za avtomobiliste. — 16.05 Pregled italijanske dramatike (28. in zadnja oddaja) Sodobno italijansko gledališče. Prizori iz dram »Usad na severni postaji«, »Filumena Marturano« ter »Inkvizicija«. — 17.20 Cerkev v sodobnem svetu. — 17.30 Lepo pisanje, vzori in zgledi

mladega rodu. — 19.10 Družinski obzor-nik: »Upravičene in neupravičene kritike mladih«. — 19.25 Nastopi zabavnih ansamblov na Radiu Trst. — 20.35 Teden v Italiji. — 20.45 Moški kvintet »Niko Stritof«. — 21.00 Za smeh in dobro voljo. Besedilo D. Lovrečiča. — 21.30 Vabilo na ples. — 22.30 Za prijeten konec tedna.

ITALIJANSKA TELEVIZIJA

Spored od 21. do 27. maja

Vsakdanje oddaje: Prvi program: 17.30 novice; 20.30 novice; 23.00 novice; 17.45 oddaja za otroke. — Drugi program: 18.30 Nikoli ni prepozno.

Nedelja: Prvi program: 11.00 Sv. maša; verske novice. 21.00 Abraham Lincoln, nadaljevanje; športne novice. — Drugi program: 21.15 Glasbeni program.

Ponedeljek: Prvi: TV 7; 22. Sprint. — Drugi: 21.15 Sreča zna biti ženska, ital. film.

Torek: Prvi: 21.00 Najslabše izsiljevanje, amer. film. — Drugi: 21.15 Sprint; 22.00 Koncert, Beethoven.

Sreda: Prvi: 21.00 Nogometna tekma Španija: Anglija. — Drugi: 21.15 Sovražnik ljudstva, drama H. Ibsena.

Četrtek: Prvi: 21.00 Totò, filmska oddaja. — Drugi: 21.15 Baron, film.

Petek: Prvi: 21.00 Ukaz, drama F. Hochwalderja. — Drugi: Ko pričakujemo otroka, nadaljevanje.

Sobota: Prvi: 21.00 Pestra glasbena oddaja. — Drugi: 21.15 Kulturna oddaja.

SLOVENSKA TELEVIZIJA

Spored od 21. do 27. maja 1967

Nedelja: 9.30 Na obisku v Benečiji. 11.30 Pustolovščine na Južnem morju - serijski film. 19.00 Filmska zgodba iz serije Perry Mason.

Ponedeljek: 11.40 TV v šoli. 17.25 Risanke. 18.45 Kuharski nasveti - Ajda. 21.30 Biseri glasbene literature.

Torek: 16.00 Atletika Beograd: Rim - prenos. 18.50 Svet na zaslonu. 20.00 Kulturna panorama. 20.30 Beograjska pomlad 67 - prenos festivala zabavnih melodij. 22.00 Celovečerni film. 22.55 Nadaljevanje prenosa festivala »Beograjska pomlad«.

Sreda: 17.10 Lutkovna oddaja. 17.30 Naše prijateljice živali - serijski film. 19.30 Mozaik kratkega filma. 20.30 Cik cak. 20.37 Karel Capek: Rur - TV igra.

Četrtek: 16.10 TV v šoli - Afrika. 17.30 Lisbona: Nogometni finale za pokal zmagovalca. 19.15 Pet notnih črt za popevko ali Zapojte z nami.

Petek: 19.05 H. de Balzac: Izgubljene iluzije - VII. oddaja. 20.30 Cik cak. 20.37 Celovečerni film.

Sobota: 14.55 Dunaj: nogomet Avstrija: Anglija - prenos. 19.54 Cik cak. 20.30 Nepozabni poleti - serijski film. 21.30 Golo mesto - serijski film.

Slovensko gospodarsko združenje iz Trsta sklicuje svoje člane na 9. občni zbor, ki bo v nedeljo 28. maja t.l. ob 8. uri ob prvem sklicanju ali ob 9. uri istega dne, če bo potrebno drugo sklicanje. Zborovanje bo v dvorani Tržaške zbornice za trgovino, industrijo in kmetijstvo v ulici S. Nicolò, 5.

Romanje v svetišče Srca Jezusovega v Drežniku nad Kobari-dom priredi Apostolske molitve v Gorici v nedeljo po prazniku Srca Jezusovega dne 4. junija. Vpisovanje pri g. Kleindienstu na Travniku. Pohitite z vpisom, da dobite lep prostor v pulmanu.

Mladina z Goriške! Sveta gora te pričakuje to nedeljo. Pričetek shoda ob 16,30

JOSEFINE STEGBAUER 15
Prevedel J. P.

„Veš li število zvezdà...?“

Nihče še misli ni, da more biti gospa Pöll tako prijazna in da zna tako ljubeznivo govoriti. Vsi okoli stojčji so bili ganjeni in tudi malo v zadregi, ker niso ravno preveč prijazno sodili o stari gospe. Gretica pa je brez plašnosti objela gospo Pöll in jo poljubila.

»Zdaj pa moram spet iti. Še enkrat se ti prav lepo zahvalim, dete moje!« Stisnila je Gretici roko, se poklonila proti ostalim, namignila strežnici Pavli in že je ropotal njen stol na kolesih po tlaku pred hišo.

Ko je odšla, si je gospa Thorn ogledala svetinjico. Pri tem se je vsa tresla. V rokah je držala namreč prav tako svetinjico, kakršno je imela doma skrito med Gretičino obleko tam čisto zadaj v spodnjem predalu. Le ena razlika je bila med obema: tista, ki jo je Gretica nosila, predno je prišla k njej, je bila brez napisa,

ta pa, ki jo je sedaj dobila od stare gospe, je imela zadaj napis: »Moj ljubim Magdalena za 10. rojstni dan.«

O vsem tem pa gospa Thorn še besede ni znila. Sicer jo je opominjal notranji glas, naj to čudno podobnost in ta zmotan slučaj skuša preiskati in razjasniti, ker bi bilo na ta način skoro gotovo mogoče odkriti kakšno sled, od kod je Gretica. A tega notranjega glasu ona ni marala poslušati. Še več, Gretici je rekla:

»Ali ni škoda za verižico, da bi jo vsak dan nosila?«

»Ne, tega pa že ne smeš narediti,« se je oglašil tedaj doktor Kersten sam.

»Samo brez potrebe bi dražila in jezila staro gospo, če Gretica ne bi imela vsak dan te verižice pri sebi.« In pri tem je ostalo. Gretica je vsak dan nosila verižico s svetinjico.

* * *

Isti dan pa je prišel še drugi obisk. Stari grof Dernburg je prišel k hiši, kjer je stanovala Gretica. Najprej se je tudi on iskreno zahvalil za izkazano pomoč, nato pa je oba otroka, Gretico in Melanijo

povabil na grad. Zvečer sta obe deklici že mirno spali, ko so odrasli še sedeli v uti na vrtu in premlevali ta čudni dogodek današnjega dne.

»Zares zanimiv in zapleten slučaj!« je menil dr. Kersten. »Otrok ni pozabil nobene izmed spretnosti, ki se jih je naučil. Le eno pa je čisto pozabil: kje je doma, kdo so njegovi starši, kaj je bil prej. Kakor kak ameriški klovaj je planila Gretica na konja. Čisto nerazumljivo mi je, da bi res ne imela nobenega svojca več, ki bi se zanj zanimal, ki bi jo pogrešal.«

Gospej Thorn pa ti razgovori niso bili prav nič všeč. Še vesela je bila, da se Gretica ni mogla ničesar spomniti in je tako njej ostala. Saj bi si življenja brez Gretice ne mogla več predstavljati.

»Morda bi bilo čisto prav, če bi še enkrat dali po radiu razglasiti in sicer, da zna otrok, ki je pri tisti železniški nesreči 22. junija zgubil spomin, izvrstno jahati,« je predlagal dr. Kersten.

»Da mi kaj takega ne poizkusi!« se je takoj oglasila gospa Thorn.

»Kaj pa, Emilija! Je bil dr. Kersten ves začuden. »To je vendar čisto navadna

dolžnost. Ne smemo prezreti te možnosti.« V tem prepričanju je tudi oddal poročilo na radiooddajno postajo. Tri dni zapovrstje je potem radio po svojih valovih razglašal to vest vsem, ki so ga poslušali.

V tem času pa so pluli Gretičini starši ravno preko Indijskega oceana, a nihče ni poslušal radijskih poročil. Zeno in otroka, Jurčeta, je mučila morska oblezen in zato sta ostajala v kabini. Mož pa se tudi ni ločil od njiju, temveč je vztrajal pri obeh bolnikih in jima požrtvovalno stregel. Drugim potnikom se pa še sanjalo ni, da žive starši pogrešanega otroka brez spomina med njimi, zato so ta poročila poslušali brez zanimanja...

Ker se kljub tem oddajam nihče ni zme-nil za Gretico, se je gospa Thorn docela oddahnila. Prepričana je bila, da si je sedaj ubogo deklico docela in za vselej pridobila...

»ODREKEL SEM SE GORAM...«

S tem dogodkom se je pričelo prijateljstvo z družinoma Kersten, Thorn na eni strani in gospo Pöll na drugi. Zdaj je vsak dan stal njen stol poleg klopi, kjer

sta se igrali Melanija in Gretica. Vdova tajnega svetnika se je sploh v zadnjem času močno spremenila. Nič več ni bila tako sitna s svojo strežnico, ker jo je Gretica ob neki priliki tako žalostno pogledala, ko je strežnico prav trdo nahrnila.

Še isto noč je potem gospa Pöll bedela dolgo v noč in premišljevala svoje življenje. Imela je trdo življenje za sabo, zato je tudi sama trda postala. V mladosti je živela v pomanjkanju. Kar kmalu je morala k tujim ljudem, da si je tam za služila kruha, dokler se ni spoznala z Antonom Pöll, ki jo je poročil.

Ko sta njuna otroka, ki jima ju je Bog dal, komaj malo dorasla, je moža zadela kap. Dve leti je požrtvovalno stregla svojemu bolnemu možu, dokler ga ni smrt rešila trpljenja. Njen sin Joahim si je proti njeni volji izvolil mornarski poklic in je ostal pogrešan neke na širnem morju. Ladja, na kateri je služil, se je potopila neke v kitajskih vodah. Zadnji otrok, ki ji je ostal, je bila njena hči Kornelija.

(se nadaljuje)

